

KRONİK PELVİK AĞRI

Epidemiyoloji, Tanımlar, Etiyolojik Faktörler

Op. Dr. Hakan ÇÖKMEZ

İzmir Atatürk Eğitim ve Araştırma Hastanesi

Kronik Pelvik Ağrı Lokalizasyon

- Anatomik pelvis
- Göbek altı batın ön duvar
- Lumbosakral

Kronik Pelvik Ağrı Özellikler

➤ Süre:

- ❑ 6 ay veya daha uzun

➤ Tip:

- ❑ Aralıklı veya sürekli
- ❑ Sadece disparoni veya dismenore şeklinde olmayan

Kronik Pelvik Ağrı Epidemiyoloji

- Reprodüktif çağda prevalans %15

Consensus guidelines for the management of chronic pelvic pain. J Obstet Gynecol Can 2005:14

- 15-73 yaş kadınların I.Basamak başvurularında migren ve astım kadar sık: 1000 başvurunun 38'i kronik pelvik ağrı (KPA)

Prevalence and incidence of chronic pelvic pain in primary care Br J Obstet Gynecol. 1999 Nov

Kronik Pelvik Ağrı Epidemiyoloji

- Yaş arttıkça KPA sıklığı artar
- Sıklık ülkelere göre değişmektedir
%4-16
- KPA histerektomilerin %12' sinin
diagnostik laparoskopilerin %40' nın
nedenidir

Kronik Pelvik Ağrı

Etiyoloji

➤ **Jinekolojik Nedenler:**

- **Endometriyozis - Adenomyozis**
- **Adezyonlar**
- **Pelvik Konjesyon Sendromu**
- **Pelvik İnflamatuvar Hastalık**
- **Pelvik Kitle: Leiomyomlar, Adneksiyal Kitle**
- **RIA**
- **POP**
- **Residual veya Trapped Over Sendromu**
- **Servikal veya Endometriyal Polip**
- **Neoplaziler**

Kronik Pelvik Ağrı Etiyoloji

- Menstrüel siklus boyunca belirgin şekilde değişen pelvik ağrı, muhtemelen endometrioz gibi hormonal olarak uyarılan bir duruma bağlı olabilir. **D**
- KPA hastalarında ince adezyonların ayrıştırılmasını destekleyecek hiçbir kanıt yoktur. ✓
- KPA hastalarında yoğun ve vasküler adezyonların ayrıştırılması ağrıyı hafifletir. ✓

Kronik Pelvik Ağrı Etiyoloji

- PID geçiren hastaların %30' unda KPA gelişmektedir.

Effectiveness of inpatient and outpatient treatment strategies for women with PID. AmJObstetGynecol 2002

- Pelvik konjesiyon sendromu ile KPA ilişkisi tartışmalıdır.

Incompetent and dilated ovarian veins: a common CT finding in asymptomatic parous women.

AJR Am J Roentgenol 2001;176

Kronik Pelvik Ağrı Etiyoloji

➤ Ürolojik Nedenler:

- İnterstisyel Sistit
- Ürolithiazis
- Kronik Üriner Sistem Enfeksiyonları
- Radyasyon Sistiti
- Detrusor Dissinerjisi
- Neoplaziler

Kronik Pelvik Ağrı

Etiyoloji

➤ Gastroenterolojik Nedenler:

- İrritabil Barsak Sendromu
- Kronik İnflamatuvar Barsak Hastalıkları
- Konstipasyon
- Divertikül
- Kronik Parsiyel Barsak Obstruksiyonu
- Neoplaziler

Kronik Pelvik Ağrı Etiyoloji

- İBS ve İS belirtileri KPA hastalarında sıklıkla birlikte görülür.
- İBS ve İS KPA' nın primer nedeni olabilir
veya
- KPA sonucu oluşan efferent nörolojik disfonksiyona bağlı sekonder İBS ve İS bulguları gelişebilir. **C**

Kronik Pelvik Ağrı

Etiyoloji

➤ Kas – İskelet Sistemi Nedenleri:

- Postür Bozuklukları
- Levator Ani Sendromu
- Kronik Abdominal Duvar Ağrısı
- Fibromiyozit
- Pelvik Kas Tetik Noktaları
- Dejeneratif Eklem Hastalıkları
- Koksidini

Kronik Pelvik Ağrı

Etiyoloji

- Kas iskelet ağrısı pelvik ağrının primer nedeni veya postüral değişikliklere bağlı olarak ortaya çıkabilen ilave bir bileşen olabilir. **C**

Kronik Pelvik Ağrı Etiyoloji

➤ **Nörolojik Nedenler:**

- Abdominal Kutanöz Sinir Sıkışması
- İliohipogastrik, İlioinguinal, Genitofemoral, Pudental Nöralji
- Piriformis Sendromu
- Omurilik veya Sakral Sinir Tümörleri

Kronik Pelvik Ağrı Etiyoloji

- Skar dokusunda, fasyada veya dar bir foramende oluşan sinir sıkışması ağrıya ve sinirin dağılımında fonksiyon bozukluğuna neden olabilir. **D**
- Kronik abdominal duvar ağrısı Phannestiel insizyon sonrası kadınların %7-9' unda gelişebilir.

The Phannenstiel incision as a source of chronic pain. Obstet Gynecol 2008;111

Kronik Pelvik Ağrı

Etiyoloji

➤ Psikiyatrik Nedenler:

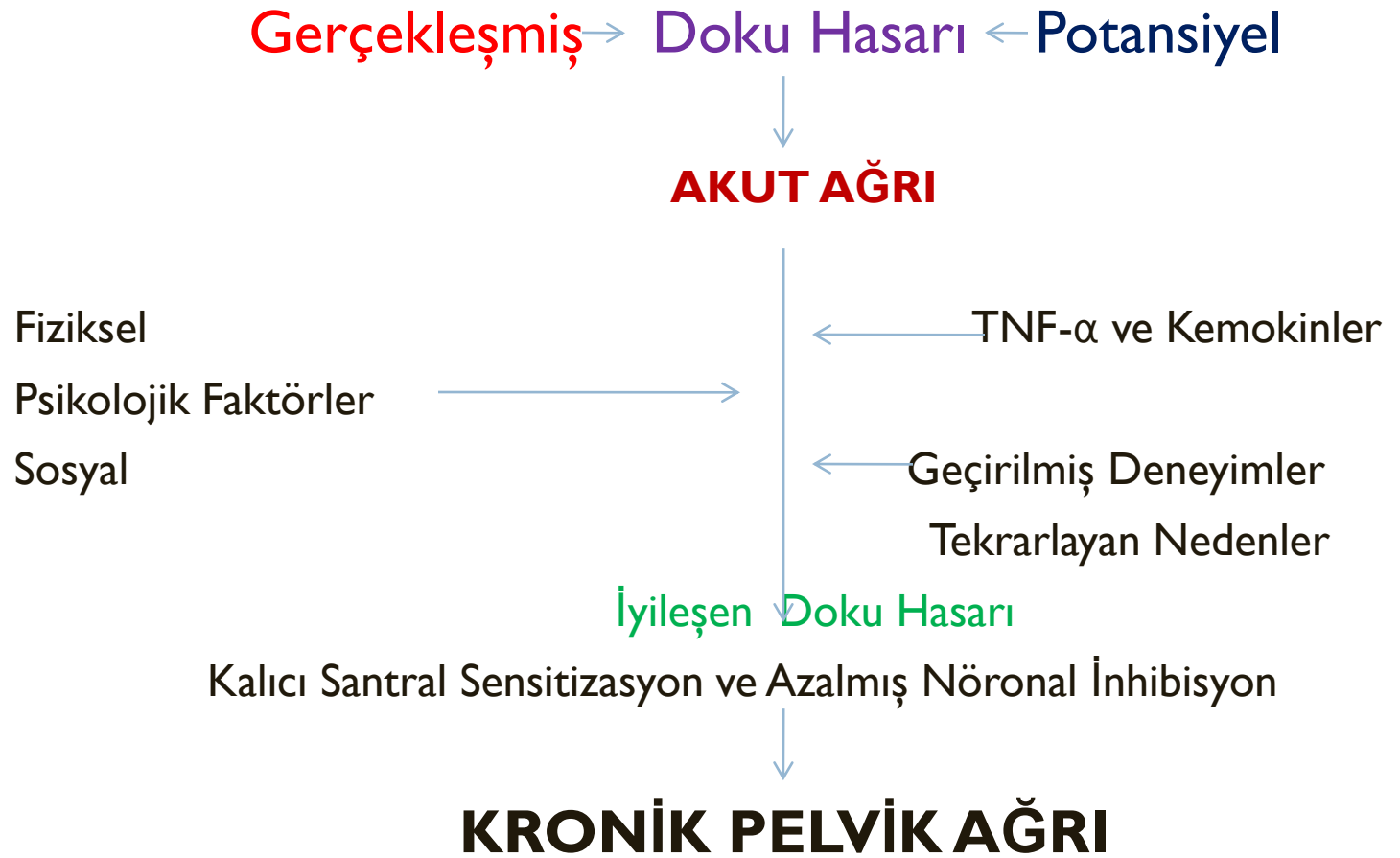
- Somatizasyon Bozuklukları
- Depresyon
- Opiat Bağımlılığı
- Fiziksel veya Cinsel İstismar

Kronik Pelvik Ağrı Etiyoloji

- GİS ve ürolojik sebepler daha sık
- Jinekolojik nedenlerin sıklığı %20
- Ana sebeplerden hangisinin daha sık olduğu toplumlar arası farklılık göstermektedir

Kronik Pelvik Ağrı Patogenez

Association of chronic pelvic pain and endometriosis with signs of sensitization and myofascial pain.
Obstet Gynecol 2015;125

Kronik Pelvik Ağrı

Patogenez

- TNF- α ve kemokinler periferik sinir fonksiyonunu değiştirebilir: Hasardan daha geniş alanda ağrıyı hissetme
- Sinirdeki hasar: Nöropatik Ağrı
- SSS afferentleri sensitizasyonu: Visseral Hiperalezi

Kronik Pelvik Ağrı Patogenezi

- Akut ağrıdan kronik ağrıya giden yolda eklenen faktörler bir viseral hiperaljezi ve nöropatik ağrı olan kronik pelvik ağrıyı ortaya çıkarır
- Bu yüzden RCOG KPA Rehberinde KPA bir tanı olarak değil, bir semptom olarak kabul edilmektedir

Kronik Pelvik Ağrı

Tanı

- KPA tablosu oturduktan sonra tek bir etiyolojik sebebi suçlamak zordur
- Bu nedenle hastanın geçmişi ve fiziksel bulgular dikkatli bir şekilde incelenmeli
- Etiyolojik neden hakkında açık fikirli ve nadir sebeplerin dahil olduğu geniş bir spektrum ile düşünülmelidir

Kronik Pelvik Ağrı Tanı

- Hastada özellikle kendisine yardımcı olmak için daha fazla bir şey yapılamayacağı hissi uyandırmamak önemlidir
- Zaten ilk değerlendirmede ağrının nedenini kesin bir şekilde tespit edebilmek mümkün değildir

Kronik Pelvik Ağrı Tanı

- KPA hastalarının 1/3' ü hekime başvurur
- KPA tanısı hastaların %20' sine hiçbir inceleme yapılmadan konur
- Bu nedenle KPA hastaları yeterli değerlendirilip yönlendirilmemektedir

The community prevalence of chronic pelvic pain in women and associated illness behaviour. BrJGenPract.

2001 Jul;51

Kronik Pelvik Ağrı

Tanı

➤ **Anahtar: İyi Bir Hikaye Alma**

☐ Ağrı

• **Şiddeti, yayılımı, arttıran ve azaltan nedenler, cinsel ilişki ve adetle ilişkisi, hareket ve postürle ilişkisi,**

☐ **Gebelik olasılığı ve obstetrik öykü**

☐ **Adet düzeni**

☐ **Geçirdiği operasyonlar**

☐ **CYBH hikayesi**

☐ **Barsak düzeni**

☐ **İdrar sıklığı**

☐ **Cinsel istismar ve aile içi şiddet öyküsü**

☐ **Depresyon bulguları**

Sorgulanmalıdır...

Kronik Pelvik Ağrı Tanı

- Fizik ve Jinekolojik Muayene
  - Allodini
Zararsız bir uyarana ağrılı cevap
  - Hiperaleji
Ağrılı uyarana aşırı cevap
  - Carnett Bulgusu

Kronik Pelvik Ağrı Tanı

- Tam kan, sedimantasyon, TİT, idrar kültürü, β -hCG
- Smear
- Pelvik veya Transvajinal ultrasonografi

Kronik Pelvik Ağrı Tanı

- Ağrı Günlükleri
  - Vizüel analog ağrı skalası
  - Verbal ağrı skalası
- Ağrı Haritası

Kronik Pelvik Ağrı Tanı

- 0 - - - - Ağrı yok
- 1-3 - - - - Hafif derecede ağrı
- 4-6 - - - - Orta derecede ağrı
- 7-10 - - - - Şiddetli ağrı

*Sözel derecelendirme Ölçeği (VRS)
(Verbal Rating Scale (VRS))

Kronik Pelvik Ağrı

Tanı

- Pelvik Ağrı Değerlendirme Formu
- IPPS' nin yayımladığı 11 sayfalık bir değerlendirme formu
- Hastanın tüm etiyolojik faktörler açısından değerlendirilmesini sağlar

Kronik Pelvik Ağrı

Tanı

- Şiddetli dismenorenin eşlik ettiği KPA:
Endometriyozis-Adenomyozis **D**
- Postpartum KPA:
Kas-İskelet Sistemi
- Urgency ve KPA:
İntestisyel Sistit
- En sık KPA nedeni:
İrritabil Barsak Sendromu

Teşekkürler...